

# Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:  
Gorizia, Riva Piazzetta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:  
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 800  
Letna naročnina . . . . . L. 1.500  
Letna tujemstvo . . . . . L. 2.500  
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 43 (714)

Gorica - četrtek 25. oktobra 1962 - Trst

Posamezna številka L 35

## Poslanica vesoljnega cerkvenega zbora

Na tretjem zasedanju generalne kongregacije koncilskih očetov v soboto 20. okt. so zbrani škofje in nadškofje naslovili na vesoljni svet posebno poslanico, ki jo je odobril tudi sv. oče. Tu prinašamo poslanico v našem prevodu. (Ured.)

»Sklenili smo, da vsem ljudem in vsem ljudstvom pošljemo pozdrav ljubezni in miru, ki izhajata iz Kristusa, Sinu božjega, in ki ju je ta izročil Cerkev.

Zaradi tega smo se na povabilo sv. očeta Janeza XXIII. tukaj zbrali v molitvi, skupaj z Marijo, materjo Jezusovo, mi vsi nasledniki apostolov, ki tvorimo eno samo apostolsko telo, katerega glava je naslednik Petrov.

### NAJ SE RAZSVETLI OBRAZ KRISTUSOV

Na tem zborovanju hočemo pod vodstvom Sv. Duha poiskati, kako bi najprej sami sebe prenovili, da bomo vedno bolj zvesti Kristusovemu Evangeliju. Potrudit se nadalje hočemo, da bomo ljudem našega časa postregli s celo in čisto božjo resnico tako, da jo bodo razumeli in jo radi priznali.

Ker smo pastirji, želimo pomagati potrebam vseh tistih, ki Boga iščejo, »če bi ga morda otipali in našli, zlasti ker ni daleč od nobenega izmed nas.« (Ap. d. 17, 27)

Zato, poslušni Kristusovi volji, ki je samega sebe predal smrti, »da bi napravil sam sebi slavno Cerkev, ki ne bi imela madeža ali gube...«, ampak da bi bila sveta in brezmadežna« (Ef. 5, 27), bomo uporabili vse svoje sile in vse svoje misli, da prenovimo sebe in nam izročeno čredo, tako da se bo ljudem prikazal ljubeznivi obraz Kristusov, ki svetli v naših srcih, »da bi se svetilo spoznanje o božjem veličanstvu.« (2 Kor 4, 6)

### TAKO JE BOG LJUBIL SVET

Verujemo, da je Bog svet tako ljubil, da je dal svojega Sina, da bi svet odrešil; tudi nas je po istem svojem Sinu rešil sužnosti greha, in tako po njem spravil vse, kar je, in ostvaril mir s krvjo njegovega križca« (Kol 1, 20), tako da se imenujemo njegovi otroci in smo. Poleg tega se nam po Očetu daje Duh, da živimo božje življenje, ljubimo Boga in brate, ki smo vsi eno v Kristusu.

Vendar ko se s Kristusom družimo, se ne izmikamo zemskim opravkom in težavam, tako da nas vera, upanje in ljubezen Kristusova silijo, da strežemo svojim bratom, po zgledu našega božjega Učenika, ki ni prišel, da mu strežijo, temveč da streže. (Mt 20, 21) Zato tudi Cerkev ni tu, da vlada, temveč da služi. »On sam je za nas svojo dušo dal, tudi mi moramo dati svoje duše za brate.« (1 Jan 3, 16)

Ko torej upamo, da bo iz dela vesoljnega cerkve zbora zasijala bolj svetla in bolj živa luč vere, pričakujemo tudi duhovno prenovljenje, iz katerega bodo izšle srečne vzpodbude, ki bodo pospeševale človeške dobrine, to je odkritja znanosti, napredek tehnike in razširjenje omike.

### LJUBEZEN KRISTUSOVA NAS PRIGANJA

Zbrani iz vseh delov sveta, nosimo v svojih srcih skrbi vseh nam zaupanih ljudstev, njihov telesne in duševne stiske, trpljenje, želje, upanje. Za vsa tesnoba, ki danes muči ljudi, imamo vedno odprto dušo. Naj velja zato naša skrb najprej preprostim, ubogim, šibkim; po zgledu Kristusovemu se nam smilijo množice, ki jih mučijo lakota, revščina, nevednost; ne prestanto so nam pred očmi tisti, ki brez potrebne pomoči niso še dosegli življenja, ki je človeka vredno.

Vsled tega bomo pri svojem delu vedno zelo upoštevali vse tisto, kar se tiče človekovega dostojanstva, kar pomaga k resničnemu bratstvu med narodi. »Ljubezen Kristusova nas priganja« (2 Kor 5, 14); kajti, »kdor vidi brata v potrebi in zapre svoje srce pred njim, kako bo še ostala v njem ljubezen božja?« (1. Jan 3, 17)

### DVE NAJVAŽNEJSI ZADEVI

Sv. oče Janez XXIII. je v svoji radijski poslanici dne 11. sept. 1962 posebno poudaril dveje važnih vprašanj:

1. Predvsem vprašanje miru med narodi. Saj ni človeka, ki bi ne sovražil vojne in ki bi ne goreče želel miru. In prav to najbolj goreče želi sv. Cerkev, ki je mati vseh. Svoje ljubezni do miru ni sv. Cerkev nikoli prenehala oznanjati v nauku papežev in prav tako ne svoje volje po miru, vedno pripravljena z vsem srcem priskočiti na pomoč vsakemu iskrenemu prizadevanju za mir. Z vsemi silami dela Cerkev na to, da bi se ljudstva združila in da bi se med seboj spoštovala. Ali ni ta naš vesoljni zbor, tako čudovit zaradi raznolikosti plemen, narodov, jezikov, ali ni ta naš zbor priča bratske ljubezni? Ali ni kakor vidno svetlo znamenje te ljubezni? Vse ljudi priznavamo za brate, pa naj bodo katere koli rase ali naroda.

2. Na drugem mestu sv. oče poudarja socialno pravičnost. Nauk, ki je razložen v encikliki Mater et Magistra, jasno priča, kako je danes Cerkev svetu nujno potrebna, da ožigosa krivice in krivice nenekosti, da obnovi pravi red stvari in vrednot, tako da bo po načelih evangelija naše življenje postalo bolj človeško.

### MOČ SV. DUHA

Mi pač nimamo zemskega bogastva in niti ne vojaške sile; stavimo pa svoje upanje v moč Sv. Duha, ki ga je Kristus obljubil svoji Cerкви. Vsled tega ne pozivamo samo naših bratov, katerih pastirji smo, temveč tudi vse brate, ki verujejo v Kristusa, in vse ostale ljudi dobre volje, o katerih »želi Bog, da se zveličajo in spoznajo resnico« (1 Tim 2, 4), ponižno in goreče pozivamo vse, da se skupaj z nami trudijo za izgradnjo bolj pravičnega in bolj bratovskega reda na svetu. Božji načrt je namreč ta, da se po ljubezni že na zemlji nekako pokaže božje kraljestvo kot odsvit večnega božjega kraljestva.

Srečno pozivamo zato, naj se na tem svetu, ki je tako daleč od zaželenega miru zaradi nevarnosti, ki prihajajo od čudovitnega napredka znanosti, kateri pa ni uravnan po višjih moralnih zapovedih, naj se torej zasveti velika luč upanja v Kristusa Jezusa, našega edinega Odrešenika.

## Tržaški Slovenci V SLOGI JE MOČ!

Se dobrih 14 dni nas loči od volitev v tržaški občini. Skupna slovenska lista je vzbudila povsod veliko zanimanje, ker je novost v tržaškem javnem življenju. Po mestu in po Krasu slišimo besede: Vendar enkrat gremo Slovenci vsi skupaj in se ne grizemo med seboj. Tako je prav, složni moramo biti. To je edino pravilna politika, ki jo mora voditi vsaka narodna manjšina. Na naši listi kandidirajo sami naši domači ljudje od Sv. Križa preko Opčin, Bazovice, Katinare, Škednja, preko mestnega središča, Sv. Ivana in Rojana tja do Barkovelj. Družijo jih tisti ideali in tiste vrednote, za katere so se borili naši očetje skozi tisoč let, prav tako pa jih veže razumevanje novih potreb v novih časih. Te ljudi bomo volili. Za Italijansko komunistično partijo in Italijansko socialistično stranko ne damo nobenega glasu, čeprav je na ti listi zašlo kakšno slovensko ime.

### PRVA ZMAGA

»Katoliški glas« je že v zadnji številki poročal, kako je volilna komisija zavrnila znak z lipovo

## Vojna nevarnost zaradi Kube

V torek zjutraj nas je vse iznenadil radio, ki je med poročili povedal, da je prejšnji večer ameriški predsednik Kennedy proglašil vojaško zaporo Kube. Vsi smo takoj razumeli, da gre za težek in nevaren ukrep, ki utegne imeti najhujše posledice. Kasneje so časopisi v svojih člankih in komentarjih zadevo nekoliko obširneje opisali. Nadaljnje novice so bile v torek še vedno negotove, ker je sovjetska Rusija molčala, kajti vedeli smo, da tu ne gre za spor med Kubo in ZDA, ampak za spor med ZDA in Rusijo. Šele naslednji dan se je Rusija oglasila in seveda, kot je bilo pričakovati, na vsa usta razglasila svojo nedolžnost, nedolžnost Kube in obdolžila ZDA, da iščejo prilike za vojno. Potrdila je tudi, da bo še nadalje podpirala Castra in mu pošiljala orožje kot do sedaj. Istočasno se je zvedelo, da plove 25 sovjetskih ladij proti Kubi. Ko bodo te dospele v območje voda okrog Kube, ki so pod zaporo, kaj se bo zgodilo? Ali bodo Sovjeti pristali na to, da jih ameriške vojne ladje preiščejo? Ali se bodo branili in bo prišlo do spopada? To so vprašanja, na katera v sredo nismo še vedeli za odgovor. In vendar bo od tega odvisno, ali se bo spor zaradi Kube sprevrgel v oborožen spopad med ZDA in sovjetsko Rusijo ali pa bodo še enkrat skušali najti mirno poravnavo.

Zadeva okrog Kube je pa naslednja.

Že dalj časa je bilo znano, da Sovjeti pošiljajo na Kubo orožje in vojaške izvedence. Toda vedno so Sovjeti trdili, da gre le za obrambno orožje in za industrijsko opremo. To je pretekli teden potrdil Kennedyju tudi sam sovjetski zunanji minister Gromikov v razgovoru, ki ga je imel v Beli hiši. Vendar so v nedeljo časopisi že poročali, da so Amerikanci napovedali velike pomorske vaje v Karaibskem morju, to je v morju okrog Kube. Tam da je veliko številno ladij in mornariških strelcev.

Kaj naj pomenijo te vaje?

V torek je prišel odgovor. Bela hiša je v Washingtonu napovedala za zvečer izredno Kennedyjevo konferenco po radiu in televiziji. Z Washingtonom so se povezale vse ameriške radijske in televizijske postaje. Kaj bo predsednik povedal? Vsekakor nekaj zelo resnega.

In res je bil Kennedyjev govor največje važnosti in pomena. Ameriški predsednik je na kratko obvestil ameriško ljudstvo, da je vlada dobila neizpodbitne dokaze, da Sovjeti na Kubi postavljajo vzletišča za raketne izstrelke in gradijo letališča za atomske bombnike. Na ta način so pod direktnim atomskim ognjem ne samo Florida in Panamski prekop, nego tudi sam Washington. Ta dejstva, je opozoril Kennedy, smatra washingtonska vlada za direktno ogrožanje svoje varnosti in s tem miru v ameriškem območju. Tega pa ZDA ne morejo trpeti, zato da je sklenil staviti pod zaporo otok Kubo za vse ladje, naj bodo katere

koli države. Vsako bodo ustavili in preiskali; ako vozi napadalno orožje, jo bodo zavrili, sicer bo smela nadaljevati svojo pot, kajti blokada se tiče samo napadalnega orožja in ne drugega.

Istočasno so ZDA zahtevale izredno sklicanje Varnostnega sveta ZN, da mu predložijo novo ogrožanje miru od strani Kube in Sovjetov. Sklicali so tudi konferenco vseh ameriških držav, da jim pojasnijo položaj in jim predlagajo, naj tudi one napovedo zaporo proti Kubi.

Eno in drugo se je izvršilo. Ameriške države so vse priznale uместnost korakov, ki so jih podvezle ZDA za obrambo miru in svobode v Ameriki, samo ena država se je vzdržala. Varnostni svet so tudi sklicali. Tam se bo vršila diplomatska vojna med ZDA in Rusijo, na morju pa upajmo, da se ne bodo oglasili topovi in še manj da ne bodo leteli raketni izstrelki. Bog daj, da bi ljudje hoteli slišati apel Janeza XXIII. in koncilskih očetov za mir.

## Francozi pred izbiro

V nedeljo 28. t. m. so francoski volivci pozvani, da odločijo ali so zadovoljni, da se spremeni način volitev državnega poglavarja ali ne. Kot znano je general De Gaulle predlagal, naj njegove naslednike volijo direktno volivci sami in ne samo župani in drugi izbrani volivci kakor doslej. S tem bi bilo vprašanje njegovega nasledstva rešeno, ker bi državni poglavar mnogo pridobil na moči in ugledu. Ravno tega pa se bojijo politične stranke, ki menijo, da bi po tem volivnem sistemu republiški predsednik lahko to svojo veliko oblast izrabljal in uvedel politično diktaturo. Poleg tega osporavajo zakonitost samega ljudskega glasovanja, obtožujoč De Gaulla nič manj kot očitnega kršenja republiške ustave same. Zaradi tega je med predsednikom republike in parlamentom odnosno političnimi strankami nastal hud spor, ki se iz dneva v dan vedno bolj zaostre in grozi, da se sprevrže v neozdravljiv konflikt. Vse stranke (razen de gaullovske »Zveze za novo republiko«) in večji del francoskega tiska so prešle v odkriti protiofenzivo in pozivajo volivce, naj v nedeljo glasujejo proti spremembi ustave. Zbeganost volivcev je precejšnja, tako da bodo rezultati nedeljskega glasovanja res značilni za oceno političnega položaja v Franciji.

Danes imamo namreč v Franciji v glavnem tri sile, ki bodo v nedeljo med seboj trčile in sicer: predsednik republike De Gaulle, volivci, na katere se direktno obrača, ter politične stranke. Glavni dvoboj se odigrava med De Gaulle in parlamentom kot predstavniškim telesom strank. Jeziček na tehničnici so torej volivci, na katere se vrši hud pritisk od obeh strani. Na eni strani jih politične stranke pozivajo, naj rečejo »ne« načrtom predsednika republike, na drugi strani pa jim republiški predsednik (De Gaulle) grozi z odstopom, če mu volivci ne izrečejo zaupanja. V svojem zadnjem govoru je izrecno poudaril, če se ne bodo izrazili, da se vrne v svojo rojstno vas in zapusti krmilo francoske države. Zaradi izrabljanja svojega velikega osebnega ugleda, nasprotniki obtožujejo De Gaulla politič-

nega izsiljevanja. Toda tudi sami so malo boljši in se poslužujejo vseh sredstev za vpliv na volivce. Tako je štirinajst uglednih osebnosti, med temi sam rektor pariške univerze, podpisalo izjavo, v kateri je rečeno, da predstavlja nedeljski referendum očitno kršitev ustave iz leta 1958.

Ze itak napeto ozračje je prišla zadnje dni še razsodba Državnega sveta, ki razveljavlja ustanovitev posebnih sodišč, katera so sodila oasovske teroriste. Simpatizerji O. A.S. so s tem dobili nepričakovano priznanje.

Tako je zmeda in razdvojenost volivcev dosegla svoj višek. Zdi se kot da so se vse sile zarotile proti De Gaullu, ki mu je treba priznati, da je vsaj nekoliko razčistil ozračje nad Francijo. Toda po zadnjih dogodkih sodeč, so se novi oblaki spet začeli zbirati nad njo. Ali so le bežni?

## Kitajski napad na Indijo

Po nekajdnevem premirju so kitajske čete ponovno napadle indijske postojanke ob severni meji pod himalajskim gorovjem in zasedle dobršen del sprtega ozemlja. Indijske čete, ki očitno niso tega napada pričakovale, so se morale umakniti. Kitajski vojniki so sestrelili tudi neki helikopter, ki je prevahal ranjence. Pozneje so ugotovili, da je bil indijski helikopter sovjetske izdelave.

Istočasno pa se med Indijo in Kitajsko vrši huda diplomatska vojna. Ena drugo se v protestnih notah obtožujeta napada. Indijski zunanji minister Krišna Menon je namignil na možnost splošne mobilizacije, če se bodo kitajski vpadi nadaljevali. Tudi Nehruja je ta zadnji poraz neprijetno prizadel. Toda politični opazovalci ne pozabijo pri tem spomniti, kako je Nehru sam postal žrtev svoje politike do komunistične Kitajske! Medtem ko si z vsemi sredstvi prizadeva za sprejem Pekinga v Združene narode, mu Kitajci za plačilo vdirajo v deželo in s tem spravljajo k ponižanju. Toda Nehru je še vedno prepričan, da Kitajska »dobro ve, da Indija ne goji napadalnih težej proti nji.«



**KRŠČANSKI NAUK****Redovniški stan**

»Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih, potem pridi in hodi za menoj.« (Mat 19, 21). »In drugi so samski, ker so si samski stan izvolili zaradi nebeškega kraljestva. Kdor more razumeti, naj razume.« (Mat 19, 12).

Redovni stan je stan, ki stremi po krščanski popolnosti. Sveti Benedikt se je v mladosti umaknil v neko skalnato votlino, da bi tam neovirano premišljeval, molil in Bogu samemu služil. Čez nekaj časa je začutil poklic, naj živi skupno z drugimi menihi. Ustanovil je samostan in sestavil pravila, po katerih naj bi menihi živeli v molitvi in delu kot ena družina. Postal je opat novega benediktinskega samostana in s tem se je začel *red benediktincev*.

Kdor hoče služiti Bogu kot redovnik, se mora odreči ne samo vsemu prepovedanemu, ampak tudi marsičemu dovoljenemu: lastnemu premoženju, družini in svoji lastni volji. Napraviti mora po večletni preizkušnji *redovne obljube*: prostovoljnega ubožstva, vednega devištva in vdane pokorščine predstojnikom. To pa so ravno evangeljski sveti, ki jih je Kristus priporočil, a ne ukazal.

V redu je *laže služiti Bogu* kot v svetu. Redovnik dobi v redu trdno in zanesljivo vodstvo, je prost mnogih posvetnih skrbi in skušnjav in mu je skupno življenje v veliko pomoč, da napreduje v krščanski popolnosti.

Kdor hoče stopiti v kak redovni stan, mora imeti *redovniški poklic*. Saj mora ljubiti Boga in odmreti svetu, slediti Kristusu v zatajevanju in trpljenju, mora biti sposoben živeti v družinski skupnosti z večkrat nepoznanimi ljudmi in se držati redovnih pravil. Za vse to je potreben božji poklic, ki prinaša za to potrebne milosti. Kdor ga čuti, temu postane življenje v redu velika sreča in najvernejša pot do zveličanja. Saj je obljubil sam Gospod: »Vsak, kdor je zapustil hišo, ali brate ali sestre, ali očeta in mater, ali ženo ali otroke ali njegve zaradi mojega imena, bo prejel stoterno in dobil v delež večno življenje.« (Mat 19, 29).

Redovi mnogo koristijo Cerкви in človeški družbi. Z molitvijo, žrtvami in zadoščevanjem kličejo na zemljo božje usmiljenje. Bog ve kaj bi bilo z nami, če ne bi bilo skritih molitvev po samostanih! Drugič pa redovniki kot dušni pastirji, misijonarji, vzgojitelji, umetniki itd. tudi človeški družbi neizmerno koristijo.

**VTISI IZ RIMA**

Na trgu sv. Petra se te dni pojavlja čudovit prizor: ob določeni uri prihajajo in odhajajo iz vatikanske bazilike koncilski očetje. Kakor velika reka valove preko trga. V vijoličasto-belih oblekah se pomikajo k izhodu. Sonce ožarja njihove vedre, dostojanstvene in ljubezive obraze. Človek ima v resnici občutek, da prihaja nova pomlad. Nova pomlad v katoliško Cerkev. S trga odhajajo na vse strani. Nešteto jih srečujemo v avtobusih in tramvajih. Njihovi odgovori na vprašanja so skoro vsi enaki: veseli so, da so v Rimu. Trdno verujejo, da bo koncil veliko pripomogel k poživitvi krščanstva. Vsi so navdušeni nad očetovsko dobrotu papeža Janeza XXIII. Ob prostem času obiskujejo krščanske spomenike in so v duhu pri svojih ovcah. Pri koncilskih delih uživajo vso svobodo. V tej svobodi so se tudi zbrali pretekli dnevi na narodnih škofskih konferencah, kjer so izbrali kandidate za člane posameznih komisij. Vsemogoče podmene, ki jih je objavljala tisk, ki išče senzacijske, so se razblinile kakor pomladanski sneg, ko so bila objavljena imena članov sedmih komisij. Nihče ne govori več o nacionalizmu v Cerкви, nihče o spletkah. Volitve same so potrdile popolno svobodo cerkvenih očetov, ki so s svojim glasovanjem znova izpričali vesoljnost katoliške Cerkve, ki je Mati vseh in ne samo nekatih.

**FILM****Nekaj misli o filmskem problemu ob priliki koncila**

Začel se je največji dogodek v zgodovini Cerkve: ekumenski vesoljni zbor. Na tem koncilu bodo prelati razpravljali o vsakovrstnih problemih v zvezi s Cerkvijo in v zvezi s človeštvom. Med drugim bo prišel na dan tudi problem o tako imenovanih »audiovizivnih« sredstvih, torej o radiu, televiziji in kinu.

Cerkev je že večkrat izrekla svojo ostro sodbo proti kinu; ne proti kinu kot takemu — kajti prizna mu njegove pozitivne strani — temveč proti kvarnemu vplivu, ki ga izvaja na gledavca, ko se poslužuje pornografije, ko brska po dnu življenja in prikazuje na platnu njegove grdobije. Večkrat je že opozorila starše in vzgojitelje, da morajo skrbeti za moralno vzgojo mladih ljudi, ki so danes izpostavljeni vsakovrstnim nevarnostim. Opozorila je tudi filmske ustvarjalce in jih vabila k avto-cenzuri. Kot dobra, skrbna mati velike družine je vedno budna in pazi na svoje otroke, da jih ne pokvari droben strup, ki prihaja danes od tiska in od kina. Njena stalna opozorila pred to veliko nevar-

nostjo so dosegla in še vedno dosegajo svoj učinek.

Torej tudi na koncilu se bo Cerkev dotaknila tega velikega problema. Preveč pereče je namreč to vprašanje, da bi mogla mimo njega. A pričakovati, da ga bo ona rešila, da bo ona prevzela vso odgovornost, bi bilo od nas nepravilno in tudi nevedno. Ta problem zadeva nam vse, zadeva bodočnost naših otrok, njihovo moralno vzgojo in duševno oblikovanje. Ali naj bomo torej tako ravnodušni in naj prepustimo drugemu, da reši naše probleme? Cerkev je že mnogo storila na tem polju in še mnogo bo napravila. Toda ves njen trud bo zaman, ako ne bo našla pri nas nobenega odziva. Zaman bodo vsi njeni nauki, vsa njena opozorila, ako se ne bomo zanje zmenili in bomo še nadalje hodili po napačni poti, ki nam jo začrtujejo brezvestni »umetniki«, katerim je glavna briga ta, da si pridobijo sloves, a še večja ta, da si polnijo žepne z lepimi denarci. Tudi mi moramo sodelovati pri tem, da se ne podvržemo kvarnemu vplivu, ki ga na nas izvaja neka določena kinematografija. Ako se prepustimo toku in čakamo, da nas bo drugi rešil, pomeni, da nimamo svoje lastne volje, da ne znamo ali ne moremo ločiti dobrega od slabega. Zavedati se moramo namreč, da pride moralno ravnesje predvsem od nas samih; drugi nam lahko pri tem pomagajo, a glavno delo moramo izvršiti sami. Je vse zaman, ako se mati pritožuje nad današnjo kvarno kinematografijo, a ji ni mar, kakšne filme hodi gledat njen otrok. Zares dobra in skrbna mati bo namreč videla, kje grozi nevarnost njenemu otroku, in ga bo skušala odvrniti od te nevarnosti, ne samo z besedami, pač pa z dejanji.

Hvaležno pozdravljamo dejstvo, da bo Cerkev na tem koncilu še enkrat načela vprašanje o kinu in televiziji. Toda naj nam bo to v še večjo spodbudo, da bomo pri tem velikem problemu vsi skupaj so-

**Širite „Katoliški glas“**

delovali, da se bomo vsi skupaj borili proti nevarnostim, ki stalno grozijo našemu moralnemu življenju. Ne pričakujemo, da bo drugi rešil naše probleme, če bomo mi stali s prekrizanimi rokami! In ta problem je prevelike važnosti, da bi lahko ob njem mirno spali. Cerkev skrbi za nas: glejmo, da ne bo ostala v tej svoji skrbi osamljena!

Mira

**Dragoceno pero**

Uprava rimske province je poklonila svetu očetu umetniško izdelano pero, da bo z njim podpisal sklepe vesoljnega cerkvenega zbora.

**ROMAN RUS****Teden dni po otvoritvi koncila****Papeška avdiencia opazovavcem - delegatom**

V soboto 13. oktobra ob pol sedmih zvečer je sv. oče Janez XXIII. dovolil v konzistorialni dvorani avdienco opazovavcem-delegatom ločenih krščanskih cerkva. V nagovoru nanje je poudaril, da naj bi bila ta sestanek preprost in družinski. Blagoslovljen Gospod vsak dan. Ta molitev mu je bila v tolažbo, ko je izpolnjeval svoje pastirske odgovornosti kot patriarh v Benetkah, pred štirimi leti pa, ko je prevzel nasledstvo sv. Petra, in mu je bila ves čas vse do objave in pričetka koncila. Zadoljublujem se s katoliškim naukom, ki nas uči, da vse prihaja od Boga. Tako sem smatral tudi očetje koncila, ki se je pričel 11. oktobra kot božji navdih. Ob uri otvoritve, ko se je pričel zgodovinski dogodek božje Previdnosti, sem stremel predvsem za tem, da sem bil zbran, da sem molil in se zahvalil Gospodu. Toda tu in tam so mi oči šle iskati toliko sinov in bratov. Takoj sem opazil vašo skupino, posamezne osebe. Vaša navzočnost mi je bila v veliko tolažbo. Sedaj pa ne pojdimmo predaleč. Danes se zadovoljimo z ugotovitvijo dejstva. Blagoslovljen bodi Gospod za vsak dan! Kako naj bi pozabil deset let, ki sem jih prebil v Sofiji? In nadaljnjih deset let v Carigradu in Atenah? Bilo je 20 let, zelo srečnih in vedrih poznanstev s častitljivimi osebnostmi in s plemenito mladino. Tudi v Parizu sem imel pogoste sestanke s kristjani, ki so pripadali različnim veroizpovedim. Na področju karitativnosti smo bili vedno soglasni v skupnem delu. Nismo se pogajali, marveč govorili, nismo razpravljali, pač pa smo se imeli radi. Nekoč sem poklonil častitljivemu staremu prelatu vzhodne cerkve, ki ni povezana z Rimom, medaljo pontifikata Pija XI. Pred smrtjo je omenil prelat želel, naj mu ob smrti dajo to papeževo svetinjo na njegove prsi. Ta dogodek je kakor cvet na poljani, ki se obnavlja ob letnih časih. Vaša navzočnost tu, ki mi je tako draga, in trepet, ki se dviga v mojem duhovniškem srcu, kakor tudi v srcih mojih dragih sodelavcev in tudi vaših srecih, mi dovoljuje, da vam povem, kako mi planiti v duši namen delati in trpeti, da bi se približala ura, ob kateri bi se za vse izpolnila Jezusova molitev pri zadnji večerji. Toda krščanska krepost potrepljivosti ne okrnjuje druge, prav tako bistvene, namreč modrosti in previdnosti. Zato ponavljam: Blagoslovljen Gospod za vsak dan! Katoliška Cerkev naj se sedaj loti svojega vednega in plemenitega dela. Na vas pa je, da ga opazujete z novo dobrohotno pozornostjo. Naj pride nad vas vse in na vse druge nebeška milost, ki navdihuje in razvema srca ter krona zasluge.

Preden je imel papež svoj govor, mu je kardinal Bea izrekel vdanostni pozdrav,

**RAZNE NOVICE****Evangelij vesoljnega cerkv. zbora**

Evangeljska knjiga, ki bo stalno na oltarju med koncilom, ima 255 pergamentnih listov. Napisana je bila v letih 1475-1482 za kneza Friderika iz Montefeltra. Prepis je napravil Matej de Contugi. 1082 začetnic je napisanih v zlatu, prav tako 499 naslovov. Vsebuje tudi več krasno izdelanih slik. Verjetno ni bila na nobenem koncilu izpostavljena tako dragocena evangeljska knjiga, kot je na tem. Knjiga je prišla v last vatikanske knjižnice leta 1667.

**Izboljšanje prejemkov državnim uradnikom in upokojencem**

Ministrski svet je odobril izboljšanje prejemkov državnim nameščencem, in sicer 1.000 lir za vsakega nepreskrbljenega člana. V poštev pridejo tudi uradniki, ki imajo nad 50.000 lir mesečne plače. Začenši s 1. januarjem 1963 bodo državni nameščenci prejeli tudi dopolnilno doklado v znesku 8.000 lir. Državnim upokojencem so določili nagrado »una tantum« v znesku 30.000 lir.

Ministrski svet je tudi odobril zakonski osnutek, na podlagi katerega bo osebna izkaznica veljaven dokument za izseljevanje v države evropske skupnosti.

**Brezuspešna izstrelitev proti luni**

Satelit »Ranger V«, ki so ga dne 19. oktobra izstrelili iz Cape Canaverala z namenom, da bi pristal na luni, je iztiril z določene poti in je sedaj samo še mrtvo telo, ki kroži v vesolju. Sončne baterije, gonilna sila satelita, so se po 8 urah in

med katerim je dejal med drugim: Navzočnost opazovavcev-delegatov jasno dokazuje, kako veliko je njihovo zanimanje, da bi od blizu spoznali rimsko katoliško Cerkev, njen nauk, njene življenjske predpise, njeno hierarhično sestavo in njeno iskreno in dejavno apostolsko vneto za blagor duš. Avdiencia so se udeležili opazovavci-delegati ruske pravoslavne cerkve, egiptске koptske cerkve, sirske pravoslavne cerkve, etiopske pravoslavne cerkve, armenske cerkve, ruske pravoslavne cerkve v inozemstvu, starokatoliške cerkve, anglikanske skupnosti, luteranske svetovne zveze, svetovne prezbiterialne zveze, nemške evangeljske cerkve, svetovne konvencije Kristusovih cerkva, svetovnega odbora prijateljev Kristusa, mednarodnega kongregacionalističnega sveta, svetovnega metodističnega sveta, svetovnega sveta cerkva, mednarodne zveze liberalnega krščanstva in gosti tajništva za zedinjenje kristjanov, ki pripadajo različnim krščanskim veroizpovedim.

**Podtajniki ves. cerkv. zbora**

V ponedeljek 15. oktobra je bilo objavljeno, da je papež Janez XXIII. imenoval za podtajnike 2. vatikanskega ekumenskega koncila: španskega nadškofa iz Saragoze msgr. Kazimirja Gonzalesa, koadjutorja iz Liona msgr. Jeana Villota, nadškofa iz Filadelfije msgr. Josipa Kroia in škofa iz Limburga v Nemčiji msgr. Viljema Kempfa.

**Kardinal Bea in opazovavci nekatoliških cerkva**

V ponedeljek popoldne je tajništvo za zedinjenje kristjanov priredilo v salonu hotela Columbus v Rimu sprejem na čast opazovavcev-delegatov. V teku sprejema je predsednik tajništva kardinal Bea poudaril potrebo globokega skupnega duha vere, ljubezni in molitve. Imenoval jih je »moji bratje v Kristus«, kajti sv. krst je ustvaril med nami, tako je dejal, nezlomljive vezi, ki so močnejše od vsake naše ločitve. Teh vezi se kristjani na vseh delih sveta vedno bolj zavedajo in prav zaradi njih so vas oblasti poslate kot opazovavce na koncil rimske katoliške Cerkve. Iste vezi so narekovale svetemu očetu Janezu XXIII., da je ustanovil tajništvo za zedinjenje kristjanov, da bi nekatoliške skupnosti laže sledile koncilskimi delom. Nato je kardinal omenil, da mnogo častitljivih vzhodnih pravoslavnih cerkva ni uradno zastopanih. To je brez dvoma bridko dejstvo, tako je dejal, zanje in za nas vse. Ne preostaja nam drugega kot prositi božjega poglavarja Cerkve, da poveča svoje usmiljenje. V našem tajništvu, tako je dejal kardinal dalje, boste naleteli na vse razumevanje in vso bratsko pomoč, kar vam bo omogočilo, da boste lahko vršili

svoje delo z lahkoto in z uspehom. Tajništvo bo za vas organiziralo posebne sestanke, na katerih vas prosimo, da nam sporočite vse, kar vam ne ugaja, vse vaše kritike, vaše pripombe in vaše želje.

**Opazovavci se zahvaljujejo**

Na koncu govora je delegat nemške evangeljske cerkve dr. Schlink v imenu vseh delegatov odgovoril kardinalu ter se zahvalil med drugim, da je bilo omogočeno opazovavcem-delegatom prejeti vse koncilске osnutke, ki so jih prejeli koncilski očetje, in jim je bila s tem dana možnost, da stavijo v zvezi s temi osnutki svoja mnenja in predloge. Za ta sestanek in za avdienco, ki jo je dovolil sveti oče pretekle soboto v Vatikanu, je dr. Schlink poslal kardinala Bea, naj izreče svetemu očetu Janezu XXIII. zahvalo vseh opazovavcev. Molitev k Sv. Duhu, s katero je papež predpretekli četrtek odprl koncil, tako je dejal delegat, je bila tudi naša skupna molitev in mi bomo s to molitvijo spremljali bodoče koncilске seje.

**Druga generalna koncilská kongregacija**

V torek ob 9<sup>h</sup> dopoldne se je vršila v vatikanski baziliki druga generalna koncilská kongregacija, v teku katere so volili 160 članov desetih koncilskih komisij. Sejo so pričeli s svetom mašo, katero je daroval pri koncilskem oltarju nadškof iz Saragoze msgr. Gonzales. Nato je bilo glasovanje. Popoldne so pričeli s štetjem glasov. Ker je bilo treba kontrolirati nad 400.000 imen, so določili, da ne bo prihodnja generalna kongregacija v četrtek, kot je bilo prvotno predvideno, marveč šele v soboto 20. oktobra ob 9<sup>h</sup> dopoldne.

Medtem ko so očetje pričeli izpopolnjevanje glasovnice, so jim prebrali sporočilo o poteku koncilskih del v prihodnjih dneh in o načinu postopka pri glasovanju. Razen tega jim je bilo sporočeno, da bo prvi osnutek, o katerem bodo razpravljali prihodnji teden, osnutek konstitucije o sveti liturgiji.

**Studijski sestanki**

Objavljeno je bilo, da bodo na pobudo tajništva za zedinjenje kristjanov opazovavci-delegati in gosti imeli vsak torek popoldne v hotelu Columbus na cesti Via Conciliazione študijske sestanke. Imeli bodo strogo zasebni značaj. Na njih jim bodo člani tajništva pojasnjevali vprašanja, o katerih bodo razpravljali koncilski očetje.

**Udeleženec koncila umrl**

Zaradi srčne kapi je umrl 16. oktobra v Rimu škof iz Buffalo v ZDA msgr. Burke. Star je bil 77 let. Po pogrebnih slovesnostih v cerkvi sv. Suzane v Rimu so dne 17. t. m. prepeljali njegovo truplo z letalom v Buffalo.

**Tretja generalna kongregacija**

V soboto, dne 20. oktobra se je pričela tretja generalna kongregacija v koncilski dvorani. Po sveti maši, ki jo je daroval rotterdamski škof msgr. Jansen, je glavni koncilski tajnik msgr. Felici odredil, da morajo zapustiti prostor vsi drugi, razen koncilskih očetov, izvedencev, koncilskih funkcionarjev in opazovavcev-delegatov. Vsa skupščina je nato stoji v molku sledila slovesnosti izpostavitve knjige evangeljev na koncilski oltar. Glavni tajnik je nato sporočil, da bo predsednik te seje kardinal Liénart, ki je takoj nato prevzel svoje mesto in molil molitev Adsumus. Nato je glavni tajnik prebral izvoljene člane za sedem komisij, za katere je bilo štetje glasovnic že izvršeno. Končno je glavni tajnik prebral skupščini v latinskem jeziku poslanico na vse človeštvo, ki jo je očetom predlagal predsedstveni svet z odobravitvijo sv. očeta. Besedilo poslanice je bilo nato razdeljeno koncilskim očetom, ki so poslanico odobrili. Tretja generalna kongregacija se je zaključila s molitvijo Agimus ob 12.45. Prihodnja se je vršila v ponedeljek 22. oktobra, ko so pričeli z dejanskimi deli in razpravljanjem o osnutku konstitucije o sveti liturgiji.

Omenili smo, da je bilo doslej izvoljenih 112 članov za deset koncilskih komisij. Od teh je: 60 Evropejcev, 18 iz Severne Amerike, 17 iz Srednje in Južne Amerike, 12 iz Azije in 5 iz Afrike. Kot zanimivost navajamo, da je v omenjenih sedmih komisijah 14 Italijanov in trije Jugoslavani, in sicer: škof iz Banjaluke msgr. Alfred Pichler je bil izvoljen za člana komisije za liturgijo, zagrebški nadškof msgr. Franc Šeper je bil izvoljen za člana teološke komisije in naslovni nadškof Bukatko za člana komisije za vzhodne cerkve.



# Kako je Ljubljana slavila petstoletnico škofije

## DUHOVNA PRIPRAVA

Ob raznih priložnostih smo že omenili, da je ljubljanska škofija obhajala lani 500-letnico ustanovitve. Leta 1461, prav na praznik sv. Miklavža, je tedanji avstrijski cesar Friderik III. podpisal ustanovno listino, s katero je ustanovil pri sv. Miklavžu v Ljubljani novo škofijo in ji odkazal tudi primerna sredstva za vzdrževanje škofa, stolnega kapitelja in 4 vikarjev. Tega dogodka so se v ljubljanski škofiji na zelo slovesen način spomnili. Slovesnosti so se začele lani na praznik sv. Miklavža in se zaključile letos na praznik Rojstva M. D. in naslednji dan, v nedeljo 9. septembra.

Na ta izreden dogodek so se predvsem primerno pripravili duhovno in tudi drugače. Prenovili so ljubljansko stolnico od zunaj in znotraj z darovi, ki so jih verniki po vsej škofiji darovali na Miklavžovo nedeljo leta 1960. S to nabirko so v glavnem pokrili vse stroške za obnovo, ki niso bili majhni. Pravijo, da je sedaj stolnica čisto nova in s številnimi praktičnimi novostmi zlasti v notranjost. Da so to zmogli, pravi poročilo, je velika zasluga tudi samih vernikov stolne župnije, ki svojo cerkev v res velikem številu obiskujejo. Maše imajo od 5<sup>h</sup> zjutraj do zadnje večerne maše ob 6,30. Najbolj obiskovane so: ob 6<sup>h</sup> (zborna), ob 7<sup>h</sup> farna s petjem, ob 8<sup>h</sup> mladinska s pridigo, ob 9<sup>h</sup> velika maša s petjem in pridigo ter še ob 10,30 in 11,30. Popoldne imajo dve maši, ob 4<sup>h</sup> tiho s pridigo in ob 6,30 z ljudskim petjem in pridigo.

Na jubilej se so pripravili tudi s sv. misijonom v Ljubljani sami, ki je bil pred veliko nočjo 1962. O tem misijonu menijo, da je bolj uspeh kot tisti pred drugo vojno. Sv. misijoni so se vršili tudi na deželi, kjer je bilo mogoče. Poleg tega je vsaka dekanija zase obhajala jubilej s skupnim slavljenjem na kakšni Marijini božji poti ali v kakšni drugi primerni cerkvi. V maju so pa povsod brali posebne šmarnice, ki si govore o pomembnem jubileju ljubljanske škofije in o pomenu škofije sploh. Tako se je škofija in zlasti prestolnica Slovenije Ljubljana dostojno pripravila z molitvijo in dobrimi deli, da na dostojen zaključijo jubilejne slovesnosti, ki so se vršile na Mali Smaren in naslednjo nedeljo. Ta dva dneva, pravi poročilo, bosta ostala v spominu vsem, ki so ju doživeli. Na zunaj prireditve res ni bila obsežna, ker se je pač morala stiskati v zidovih stolnice, a v teh mejah je dosegla vrhunski uspeh.

## GLAVNA PROSLAVA V LJUBLJANI

Glavne prireditve za počastitev petstoletnice so bile določene za 8. in 9. september 1962. Za mali smaren zvečer je šenklaški pevski zbor z *ad hoc* zbranim orkestrom pripravil cerkveni koncert, ki naj bi v prerezu pokazal slovensko cerkveno glasbo v zadnjih petih stoletjih. V nedeljo zjutraj pa je bila slovesna pontifikalna maša z zahvalno pesmijo in papeževim blagoslovom. Ta dva dneva bosta ostala v spominu vsem, ki so ga doživeli. Na zunaj prireditve res ni bila obsežna, ker se je pač morala stiskati v zidovih stolnice, a v teh mejah je dosegla vrhunski uspeh.

## ODLIČNI GOSTJE

Na proslavo je prišlo mnogo odličnih gostov iz domačih pokrajin in iz tujine. Prišel je biseromašnik beograjski nadškof

dr. Josip Ujčić, slovesnost je počastil predsednik škofovskih konferenc zagrebški metropolit dr. Franjo Šeper, križevski grško-katoliški administrator in beograjski pomožni nadškof dr. Gabrijel Bukatko; slovesnosti so se udeležili nadalje škofje: starosta dr. Jos. Srebrnič z otoka Krka, dr. Viktor Burič iz Senja, dr. Maks. Držek iz Maribora, msgr. Štefan Bauerlein iz Djakova in pomožni škofje: dr. Josip Lach iz Zagreba, msgr. Josip Pavličič iz Senja in dr. Bezmarinović s Hvara. Z njimi je prišlo več odličnih dostojanstvenikov: apostolska protonotarija dr. Janez Jenko iz Beograda in Rudolf Sverer iz Djakova; mnogo jih je prišlo iz tujine: msgr. Slavko Bavdaž iz Rima, msgr. Alojzij Baznik, župnik pri sv. Vidu v Clevelandu USA, z njim pa Ferdinand Demšar, kurat US Forces v Nemčiji, kot zastopnika ameriških Slovencev; iz Nemčije je prišel zlatomašnik in dolgoletni duhovni voditelj naših rudarjev na Vestfalskem Božidar Tensundren, ki se je že pred petdesetimi leti naučil slovensčine, da je lahko stregel Slovence, pa jo še zmeraj lepo govori. Iz Trsta je prišel kanonik dr. K. Musizza; pazinskega škofa, ki je bil uradno zadržan, je zastopal prošt Leopold Jurca; iz Maribora je za stolni kapitelj prišel kanonik Franc Hrastelj. Vsa ta odlična družba se je zgrnila okoli ljubljanskega nadškofa dr. Antona Vovka, da mu čestita in povzdigne čast njegove škofije. — Manjkali pa so zastopniki iz Celovca.

## DVE RAZSTAVI

1462 - 1962

Za uvod v slovesnosti sta bili na Smaren odprti dve razstavi: teološke knjige in sakralne umetnosti v prostorih teološke fakultete in semeniške knjižnice.

Razstava teološke knjige kaže teološka dela v Ljubljani tiskana, od domačih avtorjev ali kakor koli drugače v zvezi z domačo teologijo.

Druga razstava kaže bogastvo sakralne umetnosti v različnih oblikah. Poleg posodja in okrasja je razstavljenih veliko lepih paramentov, kipov in načrtov, ki vsi pričajo o živahnem delu tudi na tem področju. Arhitekti, slikarji in kiparji so si z delavnkami vred postavili lepe spomenike; odklikujejo se zlasti Iv. Vurnik, Jos. Plečnik in St. Kregar. Med delavnkami naj posebej omenimo predvsem vezilnico šolskih sester, ki bi s svojim delom lahko našla trg v svetu.

Obe razstavi sta bili odprti na Mali Smaren popoldne ob navzočnosti odličnih zastopnikov teologije in fakultete, počastil pa je začetek razstav tudi predsednik verske komisije LRS Boris Kocijančič s tajnikom Sladičem in si ogledal razstavljen predmete.

## SPREJEM PRI NADSKOFU

Na Mali Smaren zvečer ob šestih je ljubljanski nadškof priredil sprejem priglasi-šenim gostom in zastopnikom. Pozdravil je visoke goste in se jim zahvalil za čestitke ob petstoletnici škofije. Med gosti in gratulantii so bili tudi zastopniki oblasti LRS in mesta Ljubljane. Prevzvišeni nadškof je nanje še posebej naslovil pozdrav in zahvalo z željo, da bi bilo razmerje med cerkveno in svetno oblastjo zmeraj dobro. Odgovoril je predsednik verske komisije B. Kocijančič in izrazil prav tako željo po dobrih medsebojnih odnosih.

Nato je prevzvišeni nadškof povabil go-

ste na večerjo v nadškofijskem dvorcu. Po večerji pa so se vsi udeležili cerkvenega koncerta v stolnici.

## CERKVENI KONCERT

Medtem se je ljudstvo že zbiralo v stolnici, ki je bila ta večer veliko premaplna. Ko je o poslednjih začelo v stolnici pritkavati, je bila cerkev že polna, zunaj pa so še stale množice ljudi. Za silo jim je mogel postreči prenos koncerta na dvorišču v nadškofijski palači.

Koncert je priredil šenklaški pevski zbor, nekoliko pomnožen za to priložnost, orkester je bil pa naprošen *ad hoc*. Zbor vodi že nad dvajset let kanonik Venčeslav Snoj, ki je hkrati tudi nadškofijski kancler; zadnje leto mu je bil dodeljen glasbo na Dunaju. Ta dva sta koncert pripravila in vodila. Ob tem prazniku škofije in stolnice je prihitel na pomoč tudi slavni tenorist dunajske opere Anton Dermota, ki je svojo glasbeno kariero začel prav na tem koru kot gojenec orglarske šole. Njegova udeležba je bila vsem udeležencem in poslušavcem neprecenljiva glasbena in osebna dragocenost, saj je prelep zglod plemenitega srca.

Ob polosmih so prišli skozi nabito polno cerkev v sprevedu duhovniki in škofje v slovesnih oblekah ter zasedli svoje prostore na prestolih in v koru, napolnili so ves prezbiterij. Cerkev je bila slavnostno razsvetljena, da so se lepo videle tudi obnovljene freske po stropu. Med slovesnim vhomom je V. Snoj igral na orgle Premrove Variacije na Škroupovo papeško himno. Ko so bili dostojanstveniki na svojih mestih, se je začel koncert. Namen mu je bil, da poda prerez skozi stoletja slovenske cerkvene glasbe. Izbor je mogel biti le majhen, zato pa je bil toliko skrbneje izbran. Posamezne točke je pospremil z besedami razlage o avtorju in skladbi spiker kanonik stolni župnik Franc Glinšek.

Po uvodnih besedah je začel zbor izvajati točke sporeda:

Prvi je bil na vrsti Jacobus Gallus, Carniolus (1550-91); ta velja še danes za najslavnejšega slovenskega skladatelja. Stoji sicer na začetku umetne glasbe, pa je hkrati njen vrh. Bil je mojster v kontrapunktu in je spretno združeval načela nizozemske in beneške šole. Njegova *Missa canonica* (kánonska maša) je zložena v beneški tehniki, s tako imenovanimi »chori spezzati« (deljenimi zbori); naša stolnica je s svojimi tremi kori (dvema stranskima poleg velikega) kakor nalašč prostor za take skladbe. Zbor je zapel iz te maše *Credo, Benedictus in Agnus Dei* za dva štiriglaska zbora. Na stranskem koru je pel glavni zbor, na zadnjem pa mu je odpeval drugi zbor kakor daljni odmev. Izvedba je tehnično zelo zahtevna, saj pojejo brez vsake spremljave, zato je bila skladba v taki obliki zadnjih sto let prvič izvedena. Tudi učinek skladbe je močan, ko se zdi, kakor da človekova pesem in molitev na zemlji dobiva odmev iz nebesnih daljav, odmev uslišane molitve.

Druga skladba je bila latinska himna *Ave mundi spes Maria* (Pozdravljena Marija, upanje sveta) iz leta 1627, zložil je za motet Gabrijel Plavec, renesančni skladatelj, ki se je sam imenoval Carniolus (Kranjec - Slovenec) in je bil vodja nadškofijske kapele v Mainz. Njegov motet je skladba s homofonim zbornim refrenom in kontrapunktičnimi solističnimi vložki.

Tretja skladba je bil *Miserere* iz l. 1666, kakor ga je zložil Kamničan Janez Krst. Dolar, jezuit, ki je poučeval glasbo na jezuitski gimnaziji v Ljubljani, pozneje pa v Passau. Komponiran je v podobni tehniki kakor Plavec motet, le mnogo bogatejši je in tehnično zahtevnejši. Tri tenorske navepe v njem je zapel A. Dermota ob spremljavi orkestra; Dermota je prav posebej mojster v glasbi te dobe.

Četrta skladba je bil *Te Deum* za zbor in solo z orkestrom v kompoziciji Jakoba Zupana (1734-1810). Bil je glasbeni učitelj v Kamniku in vodil cerkveno petje na koru. Napisal je prvo slovensko opero Belin, ki je žal izgubljena. Njegovo skladbo nam daje slutiti ta *Te Deum*, edina skladba, ohranjena v arhivu stolnega kora v Ljubljani. Skladba spominja tu in tam na Händlovo in Bachovo tehniko, instrumentalni glasovi pa imajo polno baročnih okrasov.

Peta skladba je tako priljubljena božična pesem Gregorja Riharja (1796-1863) *Zvečiar nam je rojen zdaj* za zbor, bariton in tenor solo z orglami. Rihar je utemeljil slovensko cerkveno pesem, saj jih je uglasil nad petsto; mnogo izmed njih jih še danes živi kot nepogrešljiv zaklad zborov. Njegov slog odlikuje plemenita melodika, ki terja precejšnjo virtuoznost, samostojna in zahtevna orgelska spremljava in pristno ljudsko občutje. Cecilijanstvo ga je nekoliko odrinilo, danes pa spet raste njegov pomen. Božična pesem *Zvečiar... je zelo značilen primer njegove pesmi.*

Sesta skladba je darovanjski spev (ofertorij) *Justorum animae* za praznik vseh svetnikov za zbor in orgle Antona Foersterja (1837-1926); ta je bil pa rodu Čeh, pa je vse svoje življenje posvetil slovenski glasbi, predvsem cerkveni, saj je bil 41 let regens chori v ljubljanski stolnici, 31 let ravnatelj orglarske šole in urednik glasbene priloge v Cerkevem glasbeniku. Gil je cecilijanec in v tem duhu tudi reformiral cerkveno glasbo po strogo liturgičnih predpisi. Zložil je veliko število cerkvenih in svetnih skladb ter vzgojil dolgo vrsto organistov in skladateljev. Darovanjski spev *Justorum ani-*

## Slovensko poklicno gledališče je začelo letošnjo sezono

Titovsko poklicno gledališče v Trstu je bilo na tem, da preneha z delom. Posebno v prvih povojnih letih si je z uprizorjanjem izrazilo tendenčni komunistični in proticerkveni del dalo obeležje, ki ga kljub svojim kasnejšim prizadevanjem ni moglo in ga ne more več spreminiti. Gledališče deluje v okviru Titovske Prosvetne zveze in je bilo vedno v službi te partije, zato se je samo opredelilo. Sedaj je Jugoslavija odrekla podporo, gledališče pa seveda samo ne more živeti. Na tem je, da preneha delovati. Trenutno so ga rešili za nekaj mesecev, tako pravijo, ne ve pa se, ali ga bo čez nekaj mesecev mogoče ponovno rešiti.

Prejšnjo soboto je pričelo letošnjo sezono s predstavo dveh Pirandellovih krajših dramskih del: »Čepice s kraguljčki« in »Patenta«. Obe deli sta zanimivi in tipični za tega italijanskega dramatika. Tudi pripravili so ju dobro. Režiral je Adrijan Rustja. Predstava je uspela. Obisk pa ni bil najboljši na premieri.

Predstava je taka, da jo lahko gleda tudi mladina.

»Najprej je treba videti, kaj poreče gospod župnik.«

»Saj prav to je, kar hočem.«

Stari župnik je ravno odmaševal in ni želel, da bi ga takrat kdo motil. Mijo pa se je odločil, da bo vseeno poskusil, čeprav se je bal.

»Gospod župnik, gre za zelo važno zadevo, ki pa je tudi zelo nujna.«

»Hm! Ali bi ne mogla ta tako važna zadeva počakati deset minut?«

»Pravzaprav, tu je neka gospa, ki pravi, da je nujno. Ali bi ne mogli sprejeti v pisarni, medtem ko zajtrkuje? Pridobili bi na času; ne bo vam žal!«

Župnik je pogledal na uro:

»Saj je ura komaj devet in že se mi zdite zelo razburjeni. Kaj je torej novega?«

»Gre za kapelo...«

»Ali še upate na kapelo?«

»Se bolj kot prej!«

»Torej?«

Počasi je odpiral pisarno, medtem ko mu je služkinja Ernestina prinašala zajtrk. Nekam srejo je pogledala kaplana, ki njenemu gospodarju ne da miru niti pri jedi.

(Se nadaljuje)

mae je skladba, ki jo prevevata cerkvena resnost in globoko osebno občutje.

Sedma skladba je bila *Marija, kako si lepa* za zbor, bariton in sopran solo z orglami p. Hugolina Sattnerja (1851-1934). Skladatelj je dolga leta vodil petje pri franciskanih v Ljubljani. Bil je sicer samouk, pa se je po naravni nadarjenosti povzpel med prve slovenske cerkvene glasbenike. Po slogu je romantik s poudarkom na čustveni melodiki, ki ni osladna. Poleg pesmi je komponiral tudi večja dela: oratorij *Assumptio* in kantate *Oljki*, *Soči*. V pepelnični noči in Jettejevo prisego. Pesem *Marija*, kako si lepa razodeva v prvem delu značilno Sattnerjevo liriko, harmonsko barvitost v vmesnem sopranskem delu, zadnji del skladbe pa kaže, da je Sattner zmožen tudi dramatičnih učinkov.

(Se nadaljuje)

## DAROVI:

**Za Katoliški dom:** Dekle iz Pevme 10.000; Mar. družba - Gorica 12.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; družina Podgornik, Gorica, namesto cvetja na grob pok. Franca Škert 1.000 lir.

**Za Alojzijevišče:** Dr. T. Postelj, Bolonja 7.000; Marinič Milka 500; B. L. 5.000; V. Zbogar v spomin pok. tete Ane Zbogar 5.000; Vera Hmeljak namesto cvetja na grob strica Lea Klodič 3.000; O. F. T. v počastitev spomina nekdanjega gojenca Alojzijevišča 10.000 lir. — Bog povni vsem dobrotnikom! Zanje in za vse, katere priporočajo v molitev, se opravlja vsako prvo sredo v mesecu sv. maša v čast svetemu Jožefu.

**Namesto cvetja na grob pok. Marije Peršolja** daruje g. Milica Paglavc za Zavod sv. Družine 1.500 lir in za Alojzijevišče 1.500 lir.

**Za Zavod sv. Družine:** O. F. T. 10.000; B. L. 5.000; N. N. 500 lir. Iskren Bog povni! Blagim pokojnim pa naj da večni pokoj!

**Za Marijin dom v Rojanu:** Pečenko 1.000; Marija Ferluga 1.000; Pina Zlobec 3.000; Tomšič 1.000; Z. J. 5.000; V. T. 5.000 lir. — Bog plačaj!

## Radio Trst A

Teden od 28. okt. do 3. nov. 1962

**Nedelja:** 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Skrti«, mladinska zgodba. — 12.15 Vera in naš čas. — 21.00 Iz slovenske folklorne: »Barča po morju plava.«

**Ponedeljek:** 11.45 Vrtiljak, pester spored lahke glasbe. V odmoru ob 12. uri: Iz slovenske folklorne: »Barča po morju plava«. — 18.30 Italijanski operni pevci: »Beniamino Gigli«. — 19.00 Radijska univerza: Spoznavajmo naša živila: (5) »Sočivje, sladkor, sadje«. — 20.30 Benjamin Britten: »Priviranje vijaka«, opera v dveh delih.

**Torek:** 12.00 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Orkester v preteklih stoletjih. — 19.00 Pisani balončki. — 21.00 Roman v nadaljevanjih - Ivan Pregelj: »Tolminci - I. oddaja. — 22.00 »Ob stoletnici rojstva Avgusta Lumièra.«

**Sreda:** 12.00 Podobe iz narave. — 18.30 Jugoslovanski skladatelji. — 19.00 Higiiena in zdravje s posvetovalnico dr. M. Starca. — 20.30 »Elsemberska igra«, radijska drama. — 22.00 Neapeljsko gledališče San Carlo: (4) »Od Verdija do današnjih dni.«

**Četrtek:** 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Roman v nadaljevanjih - Ivan Pregelj: »Tolminci - 2. oddaja. — 14.40 Slovenske narodne pesmi igra na harmoniko O. Kjuder. — 15.30 »Kako je Majcena našla svoj mir«, pravljica. — 17.00 Rachmaninov: »Otok mrtvih«, simfonična pesnitev op. 29; Stravinsky: Simfonična Psalmov za zbor in orkester. — 19.00 »Vrbe žalujke nad grobovi šume...« — 20.30 Simfonični koncert.

**Petek:** 12.00 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 O glasbeni interpretaciji: (5) »Aytor, izvajavec lastnih del«. — 19.00 Giombattista Lulli: Dies Irae, motet za dva zbora in orkester - Psalm št. 50 - Miserere mei Deus, motet za dvojni zbor in orkester. — 22.05 »Misel na rajne v poezijah Antona Medveda«. — 22.20 Schubert. Godalni kvartet v d-molu (Smrt in deklica).

**Sobota:** 9.20 Slovenske zborovske skladbe tržaških avtorjev. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Po širnem svetu. — 15.30 »Sneuljčica«, pravljica, ki jo je napisal Pavel Golia. — 17.10 S produkcije gojenecv šole Glasbene Matice v Trstu. — 19.00 Izredna oddaja: »Obisk v katedrali sv. Justa«. — 20.40 Zbor iz Rupe. — 21.00 »Kajnov Angel varuh«, drama v treh dejanjih.

PIERRE L'ERMITTE 43

## Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

Zato je Lenka po dolgem premišljevanju lahko zapisala v svoj dnevnik:

»V meni ni več nič človeškega; tako malo sem navezana na ta svet, da skoro ne čutim več ne trpljenja ne veselja. Zame sta ista stvar in jih ljubim z isto ljubeznijo, ker mi jih pošilja ista roka... Moram imam celo rajši grenkost, zapuščenost, žrtve... po njih se čutim bolj potopljena v božje okolje, ki ga je Bog razlil okrog moje duše. Moja sreča je v tem, da se odpovem vsemu in da delam nasprotno temu, kar mi ugaja. Kot sv. Terezija Velika si ne želim drugega kot to, da izpolnim božjo voljo. In čakam v upanju, da se povzpnem do te nadčloveške ljubezni, o kateri niti vedela nisem, da obstaja...«

Vse ostalo je kot posušena cvetka v knjigi mojega življenja, je kot majhna vasica, ki jo opazimo v dolini, potem ko smo se povzpeli na skalnati vrh, kjer polni naše oči čista svetloba gorskih žarkov. Dospela

sem na vrh in se nočem več spuščati v dolino.

Dnevnik nadaljuje o božjem življenju, ki je prevzelo Lenko in ji dajalo okušati sveto blaženost večnosti. Na zadnji strani je prepisala odlomek pisma, ki ga je duhovni voditelj pisal mladi Tereziji Avilski, ko jo je potrla smrt njenega očeta:

»Zakaj se vznemirjaš? Jokaš za svojim očetom in si potrt, ker je umrl... Tvoj oče ni umrl, umrlo je le njegovo telo... Ti imaš pred seboj to, kar so videle tvoje zemeljske oči. Kaj ti manjka, če ne to, kar je nevidnega? Vse ostalo je tu. Ti nisi videla življenja tistega, ki si ga ljubila, in tudi danes ga ne vidiš. Ti si ljubila to, kar nisi videla, ljubila si življenje! Misli torej na večno življenje, ki je le začasno v telesu, polnem revščine... In to življenje moraš ljubiti v tistih, ki jih ljubiš, in se moraš rešiti in oprostiti vsega, kar ni življenje...«

In s temi besedami je bil Lenkin dnevnik zaključen za vedno.

XXVII.

Nekega jutra je neutrudni Mijo ravno vpisoval nekaj v župnijski zapisnik, ko prihitel k njemu neka gospa, ki mu je po-

magala učiti krščanske nauke. Vsa njena zunanost je kazala, da gre za nekaj važnega.

»Gospod kaplan, pojdite hitro z menoj h gospodu župniku. Ponuja se izredna, edinstvena prilika za zgraditev kapele.«

O kapela, predmet njegovih sanj! Mijo je skočil pokonci, kot bi bil na vzmeti in je takoj hotel vedeti vse podrobnosti.

Gospa mu je povedala, da njen mož, inženir in prijatelj njegovega očeta, ve za leseno barako, ki je služila pri neki razstavi. Ta se da lepo razdreti, ker je postavljena iz trdnih in masivnih desk. In najvažnejše je pri tem, da je zdaj naprodaj.

Mijo je takoj razumel, da bi baraka res lahko služila za kapelo, ker bi vanjo lahko šlo več kot petsto stoječih ljudi. Treba bi bilo jo le kupiti in prenesti na zemljišče, ki je last župnije, pa bi kar iz tal zrastle kapela v tistem predelu predmestja.

»Izvrstno!« je rekel Mijo. »Toda — koliko?«

»Moj mož mi je zagotovil, da bi jo tej revni župniji odbor odstopil za trideset tisoč frankov; toda rekel je tudi, da mnogi, ki so izvohalili priliko, ponujajo višje vsote.«





## GORIŠKE NOVICE

### Misijska nedelja v Gorici

Misijska nedelja razgiba vsaj enkrat na leto vsa verna srca in v njih vzbudi zanimanje in sočutje za misijone in misijonarje, ki se nesebično zanje žrtvujejo. Lepe misijske pesmi so nas že pri prvi maši v stolnici vpeljale v tople misli za daljne misijone. V teku zadnjih let smo imeli priliko tu v Gorici srečati se z več slovenskimi misijonarji, ki delujejo v misijskih deželah Afrike, Azije, Amerike. Tudi letošnji govornik pri popoldanski uri molitve pri Sv. Ignaciju spada med misijonarje, saj je Argentina, skoro bi rekli, na pol poganska dežela. Dr. Orehar, ki že več let deluje med slovenskimi izseljenci v Argentini in je njihov duhovni vodja, nam je govoril o vlogi misijonarjev po svetu, o Slovincih v domovini in v zamejstvu ter v izseljenstvu. Priporočal nam je molitev za duhovnike, ki delujejo med izseljenci, priporočal slovenski verski tisk in nas vzpodbujal k zvestobi Cerkvi in narodu. Hvaležni smo g. Oreharju, da je s svojo prvo in zadnjo pridigo med svojim bivanjem v Evropi posvetil prav nam, goriškim vernikom. Želimo mu srečno pot in obilo uspeha v njegovem delovanju v Argentini.

Tudi letos je izšla v Gorici »Misijska nedelja«, po kateri so ljudje radi segali, saj je v njej toliko lepega in vzpodbudnega.

V Katoliškem domu je bila popoldne misijska loterija.

### Sv. maša za zdravnike

Goriški nadškof msgr. Pangrazio, ki se je za dva dni vrnil iz Rima, je imel v četrtek na praznik sv. Luke, zavetnika in patrona zdravnikov, sv. mašo v cerkvi sv. Karla. Sv. maši je prisostvovalo veliko zdravnikov in primarijev našega mesta. Nadškof Pangrazio je v petek popoldne spet odpotoval v Rim, kjer se bo udeležil nadaljnjih zasedanj koncila.

### Odobritve občinskega sveta

Predpreteklo sredo je občinski svet v triurnem zasedanju odobril vrsto predlogov in razpravljal o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo goriškega življenja. Za razsvetlavo Gorice, zlasti še goriškega gradu, so odobrili znesek 2 milijona 900 tisoč lir. Umetno bodo razsvetlili tudi most IX. Avgusta, ulico della Barca in kapelico na križpotju, tako imenovano Madonnino. Določili so tudi, da bodo postavili železno streho na trgu na debelo, ki nima resne nevarnosti zaščite pred dežjem in poletnim soncem. Ta dela na trgu bodo stala 3 milijone 680 tisoč lir.

### Za razvoj goriških Brd

Pretekli teden so se zbrali v pokrajinski palači v Gorici župani goriških Brd, in sicer iz Moše, Kaprive, Dolenja, Krmina in Steverjana, da skupno z ustanovami, ki se zanimajo za ekonomski in kmetijski podvig goriških Brd, proučijo prav ta problem. Zborovanju je predsedoval dr. Chientaroli, prisotni pa so bili še predstavniki ustanove Tre Venezie, trgovinske zbornice, kmetijskega nadzorništva, tehničnega urada, gozdni inšpektor ter predstavniki goriške občine. Župani so predložili probleme svojih občin in bili soglasni v tem, da bi bila potrebna zgraditev turistične poti, ki bi povezovala Gorico z Dolenjami preko Steverjana. Soglasno so tudi sklenili, da je potrebna: 1) ureditev medkrajinskih in poljskih poti in vodovodnega sistema; 2) tehnično izboljšanje kmetijstva za ustanovitvijo združenih klet in prodajalnih zadrug v obliki paviljonov, kjer bi ob glavnih cestah prodajali tipične proizvode goriških Brd; 3) okrepitev turizma, zlasti še z izboljšanjem in zgraditvijo cest.

Vse te zadeve so poverili Ustanovi Treh Benečij, ki jih bo predložila odgovornemu ministrstvu v proučitev in odobritev.

### Smrtna nesreča mladega Vrhovca

V soboto popoldne so na Vrhu pokopali mladega moža, komaj 27-letnega Julija Devetaka, ki zapuščala ženo in 17-mesečnega sinčka. Ni to prvi Vrhovca, ki se smrtno ponesreči na cesti, zato je njegova nenadna smrt vse globoko presunila. Julij Devetak je zadnje čase živel z ženo v Podgori, kjer je tudi prišlo do nesreče. Prav blizu doma je z motorjem zadel ob pločnik. Vrglo ga je na drugo stran ceste, kjer je obležal na mestu mrtev s prebito lobanjo in zlomljeno hrbtenico. Zeleni križ mu ni mogel nuditi več pomoči, zato so

### SKPD V GORICI

priredi

v petek 2. novembra na vernih duš dan, ob 20,30 v Katoliškem domu kulturni večer posvečen spominu umrlih. Na sporedu je skioptično predavanje »NA TISTO TIHO DOMOVANJE...«

minula 73-letna dobra gospa Peršolja Marija rojena Markočič. Bila je globokoverna, krščanska žena, ki je v raznih življenjskih težavah in bridkostih stanovitno iskala in našla tolažbo in oporo pri Bogu in Devici Mariji. Zapuščala dva sina in dve hčeri, med katerimi je znana gdč. Cvetka, priznana uradnica v podgorški tovarni. Globokemu družinskemu sožalju se iskreno pridružuje, skupno s celo našo župnijo, prav posebno tudi še naš cerkveni pevski zbor in Dekliški krožek, katerega zvesta članica je gdč. Cvetka. Pokojni mamični naj boljši Bog bogato povrne z nebeškimi plačili in večnimi nagradami.

### Sovodnje — Občinska seja

Na občinski seji v Sovodnjah dne 15. oktobra so sprejeli naslednje sklepe: 1. Trošarina se za dobo pet let (1963-1967) odda ustanovi I.N.C.I.C. Do sedaj je trošarino pobirala tvrdka Buzzini-Rochetti. Ustanova I.N.C.I.C. pa je ponudila boljše pogoje, zato je svet izbral njo, ki je tudi bolj prikladna za nadziranje.

2. Določile so se nagrade cerkvenim uslužbencem v občini, in sicer: organistu v Sovodnjah 10.000 lir, v Rupli 12.000, v Gabrjah 4.000. Cerkovniku v Sovodnjah 8.000 lir, v Rupli 4.000, na Peči 4.000, v Gabrjah 4.000.

3. Nagrada za prehod živine k Vipavi v Rupli za l. 1962 lir 8.000. S prihodnjim letom se odpove.

4. Cerkovniku v Sovodnjah za navijanje in oskrbovanje cerkvene ure se je določila nagrada 8.000 lir.

### Popravek

Pri letnem obračunu darov nabranih za misijone v l. 1961 so po pomoti izpadle Mavhinje, ki so darovale 9.500 lir; župnija Sempolaj pa je naknadno javila, da so tam nabrali 9.300 lir v isti namen. — S tem se tukaj popravlja pomota, ki je nastala brez krivde odgovornih.

### Zahvala

Družina Peršolja iz Podgore se iskreno zahvaljuje častitemu gospodu župniku Bernardu Spacapanu, njegovi sestri Nežici, Dekliškemu krožku in vsem sostanovalcem v hiši, ki so na katerikoli način pomagali in v zadnjih trenutkih lajšali trpljenje naši ljubljeni mamični.

Posebna zahvala tudi tistim, ki so zadnji dan molili za pokoj njene duše, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Družina Peršolja



## TRŽAŠKE NOVICE

### Bivši kralj Peter II. v Trstu

Bivši jugoslovanski kralj Peter II. je v nedeljo 21. oktobra došel v Trst. Njegov obisk spada v okvir proslav stoletnice pravoslavne cerkve v Trstu. Udeležil se je sv. maše v okusno okrašeni cerkvi. Po sv. maši so bile molitve za njegove pokojne starše. Kralj Peter je tudi obiskal pokopališče pravoslavne skupnosti pri Sv. Ani. Srbski pravoslavni cerkveni skupnosti je podelil odlikovanje sv. Save III. reda.

Med kratkim obiskom v Trstu je kralj Peter obiskal tudi Repentabor, odkoder je lahko opazoval kraje onstran meje. Kosila v hotelu »Grand hotel della Ville« se je udeležilo 50 uglednih osebnosti tržaškega javnega življenja. Kralj Peter je tudi sprejel skupino beguncev, ki so pred kratkim prišli iz Srbije. Ob priložnosti svojega obiska je kralj poslal pozdravno brzojavko svetemu očetu z željami za dober uspeh vseljencev cerkvenega zbora.

Kralj Peter je že drugi dan z avtom odpotoval v Benetke in od tam pa z letalom v kneževino Monaco. Kraljev obisk je vzbudil v Trstu precej pozornosti.

### Barkovlje

14. oktobra je nenadoma umrl g. Karel Mozetič. V torek, 16. t. m. smo ga po

Zahvala poštenemu najditelju. Župan Podveršič iz Steverjana se iskreno zahvaljuje g. fotografu Kleindienstu, ki je našel njegovo denarnico s precejšnjo vsoto denarja in mu jo izročil.

Skupna pobožnost za vse slovenske vernike bo v Trstu v cerkvi sv. Jakoba v nedeljo 28. oktobra ob 15.30. Govoril bo č. g. dr. Stanko Janežič.

nas. Čutil se je osamljenega pri delu za versko in narodno stvar, ker je bil mož dejanja. Dobro je poznal položaj in povsod poprijel za delo, skupno z redniki, ki malo govorijo o naši stvari, a tembolj zanjo delajo. Ni ga bilo sram, stopiti n. pr. s samo par moškimi v procesijo, saj je vedel, da častimo našega Odrašenika in prosimo za naš rod. Še pred odhodom v bolnico je ponižno pristopil k zakramentu pokore in k Gospodovi mizi in je z Gospodom šel v trpljenje in smrt.

Zato smo žalostni ob izgubi tega moža, ki je bil zares mož vere na koru, v cerkvi, pri narodni stvari, v vsem življenju. Le to nas tolaži, da je prejel pri Bogu plačilo za vse delo in trpljenje. Tolaži nas tudi upanje, da bo ostal za zgled v naši župniji.

## Tržaški Slovenci - v slogi je moč

# To je znak ki ga bomo volili vsi Slovenci v tržaški občini

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki so bila sprejeta z namenom, da postanemo Slovenci dejansko enakopravni z italijanskimi sodelavci. Skupna slovenska lista se bori proti umetnemu raznarodovanju in potujčevanju, ki je med drugim tudi v tem, če nekatere italijanske stranke vabijo Slovence na svoje limanice. Naš kmet mora biti deležen koristi zelenega načrta, in sicer tako, da se bo lahko na vsak pristojni urad obrnil z našim domačim pozdravom »dobri dan«. Večina občinskih delavskih uslužbencev izhaja iz slovenskih delavskih vrst. Zanje zahtevamo upoštevanje njihovega človečanskega in narodnega dostojanstva ter takšne plače, da bodo lahko dostojno vzdrževali sebe in svoje družine.

Skupna slovenska lista je tudi delavska lista. Vsi njeni kandidati so ali delavci, ali pa izhajajo iz delavskih družin. Zato imajo posluh za delavske zadeve. Še več! Medtem ko nekatere stranke, ki se same imenujejo delavske, naše delavstvo počasi potujčujejo, se mi borimo za njihove pravice in za zaščito njihove narodnosti. Zahtevamo naše zastopnike v vodstva raznih občinskih ustanov, da bodo ščitili naše delavce ne samo zato, ker so delavci, ampak tudi zato, ker so Slovenci.

### MI IN DRUGE STRANKE

Ker Skupna slovenska lista ustvarja nekaj novega, slovensko sloga in edinost, so jo nasprotniki sloge ter njenih krščanskih, demokratičnih, socialnih in narodnih idealov začeli ostro napadati. Svet naše liste noče preprirov in sporov, ker le škodujejo naši narodni skupnosti. Zaradi jasnosti je treba povedati, da bi lahko nasprotnikom sloge marsikaj odgovorili. Tržaškemu »Delu« bi na primer lahko dokazali, da je naš dosedanji edini občinski svetovalec in sedanji nosilec Skupne slovenske liste dr. Simčič sam naredil v prejšnjem občinskem svetu več, kakor vseh 14 komunističnih svetovalcev skupaj; oni so veliko vpili, a nič naredili. Lahko bi povedali, da so komunistični in socialistični poslanci v Rimu umaknili svoje popravke k pravilniku za deželo Furlanija-Juljska Benečija, čeprav so v Trstu njihovi pristaži prisegali, da nas bodo do zadnjega branili. Povedali bi lahko, da še danes ne bi imeli malega obmejnega prometa z Jugoslavijo, če bi bilo to odvisno od komunistov, ki so nasprotovali videmskemu sporazumu. A to povelje le mimogrede zaradi jasnosti, ker so nam grdi prepri med brati ogabni. Raje poudarjamo medsebojno ljubezen in bratstvo, ki naj nas vežeta ne samo pri vo-



litvah, ampak tudi pri vsakdanjem življenju.

### ROJAKI, ROJAKINJE!

Poslušajte glas svoje vesti! Ne nasedajte zapeljivcem, četudi vam govorijo v domačem jeziku! Vedite, da imamo Slovenci zdaj eno samo listo in da nas bodo šteli po številu glasov, ki jih bo dobila! V slogi je moč! Le rojaki brani rojaka! Skupna slovenska lista je lista naših delavcev, kmetov, obrtnikov, razumnikov in podjetnikov! Za obrambo naših pravic, za boljše občinsko upravo, za enotni slovenski nastop, proti socialnim krivicam, proti razbijanjem edinosti, proti zapostavljanju naših ljudi na občini! Glasujmo vsi za edino našo in domačo

### SKUPNO SLOVENSKO LISTO

Opomba: Naše bralce obveščamo in opozarjamo, da je »Primorski dnevnik« v torek dne 23. oktobra v celoti izmalčič vsebino govora, ki ga je imel v nedeljo na Proseku dr. Biteznik.

## OBVESTILA

### Mohorjeve knjige

Goriška Mohorjeva družba pripravljajo knjižni dar za leto 1963, ki bo obsegal naslednje knjige:

1. Koledar za leto 1963.
2. Zgodovina vesoljnih cerkvenih zborov, napisal dr. Jakob Ukmar.
3. Rim - Atene - Nairobi. Pogled v sedanjost Afrike. Opisal dr. Maks Jezernik.
4. Prerokovana. Slike iz svetovne vojne. Napisal Fr. Sal. Finžgar.

Naročila pošljite na naslov: Goriška Mohorjeva družba - Gorizia, Riva Piazzetta 18.

C. g. dušne pastirje, družbene poverjenike, prosimo, da sporočijo število udov, vsak za svojo duhovnijo.

Ko bodo knjige izšle, bomo objavili v našem listu.

### OBCNI ZBOR SLOVENSKE PROSVETE

2. novembra bo občni zbor Slovenske prosvete v ulici Donizetti št. 3.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročila odbornikov.
3. Poročilo revizorjev in razrešnica staremu odboru.
4. Volitve novega odbora.
5. Slučajnosti.

Vabimo, da se občnega zbora udeležijo predstavniki katoliških prosvetnih društev v mestu in s podeželja. Prejeli bodo pisna vabila, le z vabilom je vstop dovoljen.

Odbor Slovenske prosvete

### OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7%

davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik

Tiska tiskarna Budin v Gorici

## ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tragični smrti našega nepozabnega

## JULIJA DEVETAKA

Še posebno zahvalo smo dolžni g. župniku iz Doberdoba za žalne obrede v cerkvi in ob grobu, pevcem za žalostinke, gospodarju in sodelavcem podjetja Vovk, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so našega dragega spremili na njegovi zadnji poti.

Vrh - Podgora - Grgar, 23. okt. 1962

Zalujoča žena KLAVDIJA, sinček WALTER, mama, sestra in brata ter sorodniki.